

PASCAL SMET
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

Vraag nr. 23
van 2 oktober 2013
van **WILLY SEGERS**

Onverdraagzaamheid bij jongeren - Peiling Jeugdonderzoeksplatform

De minister zei het volgende in de commissie Jeugd (11/01/2012) omtrent de religieuze oversocialisering bij Brusselse jongeren:

“Ik weet niet of de religieuze socialisering van Brusselse jongeren overmatiger is dan die van Antwerpse jongeren. We hebben zelf, via het Jeugdonderzoeksplatform, een samenwerkingsverband tussen de Universiteit Gent, de VUB en de KU Leuven, voor het eerst gepeild naar de onverdraagzaamheid bij Brusselse jongeren, evenwel enkel die in het Nederlandstalig onderwijs. Aan de resultaten hiervan werd op 7 juni uitgebreid aandacht besteed in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, onder andere naar aanleiding van een vraag van u.

Het Jeugdonderzoeksplatform zal dit jaar nog een soortgelijke bevraging van de Antwerpse en Gentse jeugd organiseren. Ik heb dat beloofd, we hebben daar opdracht toe gegeven. Daaruit zal moeten blijken in hoeverre bepaalde resultaten uit Brussel specifiek zijn voor deze stad of ook gelden voor andere steden.”

Is bovenvermelde bevraging van de Antwerpse en Gentse jeugd ondertussen gebeurd?

Indien ja, wat vormen de belangrijkste bevindingen en in hoeverre vormen deze onderwerp van beleid voor de minister? Hoe verschillen deze resultaten met de Brusselse situatie?

Indien neen, waarom niet en wanneer mogen we deze verwachten?

ANTWOORD

op vraag nr. 23 van 2 oktober 2013

van **WILLY SEGERS**

Het onderzoek bij jongeren tussen 12 en 18 jaar uit Antwerpse en Gentse scholen werd uitgevoerd in 2012 en gepresenteerd op 8 februari 2013. De resultaten van het onderzoek, dat grote parallellen vertoont met het Brusselse onderzoek in thema's en vraagstelling, werden ook in een publicatie gegoten: Vettenburg, N., Elchardus, M., Put, J., Pleysier, S. (eds.) (2013). Jong in Antwerpen en Gent. Bevin- dingen uit de JOP-monitor Antwerpen-Gent. Acco.

De resultaten met betrekking tot onverdraagzaamheid bij jongeren liggen in dit onderzoek bij Antwerpse en Gentse jongeren in dezelfde lijn als in Brussel. Globaal gezien, en zeker in vergelijking met andere landen, kan men de jongeren in de Vlaamse steden eerder verdraagzaam noemen. Toch zien we in Antwerpen en Gent, net als in Brussel, wat redenen voor ongerustheid: een kwart tot een derde van de niet-moslimjongeren (uit Antwerpse, Brusselse en Gentse middelbare scholen) hebben uitgesproken negatieve houdingen tegenover moslims, ongeveer 45% duidelijk positieve houdingen. De anti-moslimgevoelens hangen samen met traditionalisme, onveiligheidsgevoelens en gender: jongens hebben meer frequent anti-moslimhoudingen. Bij niet-moslimjongeren speelt ook het hebben van laagge- schoolde ouders en volgen van beroepsonderwijs een rol. De opvattingen van ongeveer 10% van de niet-moslimjongeren wijzen op antisemitisme; bij de moslimjongeren is dit het geval voor 45%. Als we kijken naar sociale afstanden tussen groepen, dan zien we dat men telkens een voorkeur heeft voor de eigen groep wanneer het sociale contacten betreft. Aan de staart zien we ook consensus: Bulgaren, Koerden en Romazigeuners krijgen van alle etnische groepen de laagste voorkeur. Bij moslimjongeren worden ook sociale relaties met joden liefst beperkt gehouden. De analyses wijzen er op dat werken aan verdraagzaamheid geen eenvoudige opgave is en gediend is met een gevarieerde aanpak. Bij jon- geren van Belgische origine kunnen opportuniteiten voor meer contact met andere culturen (gemengde scholen en buurten) leiden tot meer begrip en zich openstellen. Bij moslimjongeren bieden deze con- tacten weinig soelaas, maar contact met de Nederlandse taal in het gezin of gebruik van Nederlandse media leidt tot meer openheid naar West-Europeanen. Hoe sterker jongeren zich hechten aan traditio- nele ideologieën, hoe moeilijker het is om zich open te stellen voor vriendschappelijke relaties met andere culturen.

Gelijkheid tussen man en vrouw en aanvaarding van homoseksualiteit zijn bij Antwerpse en Gentse jongeren uit het secundair onderwijs geen issue: globaal genomen vinden ze vrouwen evenwaardig aan mannen en homoseksuele mannen en vrouwen mogen hun eigen leven leiden zoals ze willen. Toch bestaan er verschillen tussen jongerengroepen: gelovige jongeren (o.a. moslimjongeren) hechten meer belang aan de strikte scheiding der seksen, waarbij de vrouw een gehoorzame rol krijgt toebedeeld sterk gericht op kinderen en het huishouden en de man als kostwinner fungeert. Genderoverschrijdend gedrag en homoseksuele relaties passen niet binnen dit wereldbeeld. Deze jongeren zetten zich er dan ook tegen af. Een hoge concentratie moslimjongeren op school draagt bij tot dit gendertraditionalisme. De onderzoekers geven dan ook aan dat het segregeren van etnische minderheden nefaste gevolgen kan hebben voor de aanvaarding van progressieve genderopvattingen.

De resultaten van deze onderzoeken hebben mij er toe aangezet meer aandacht te hebben voor ver- draagzaamheid in mijn beleid. Concreet nam ik volgende acties:

- Een projectoproep rond het thema verdraagzaamheid. Hier werden vier projecten geselecteerd die subsidies ontvangen om in 2013 en 2014 gedurende een jaar actief aan de slag gaan rond verdraagzaamheid. Hiermee ondersteunen wij o.a. de No Hate Campagne van de Raad van Europa die ook gericht is op het vergroten van de verdraagzaamheid tussen jongeren.

- Een projectoproep rond het verhogen van holebitolerantie bij moslimjongeren. Momenteel be-
kijk ik het advies van de afdeling Jeugd hierover. Ik zal eerstdaags een beslissing nemen wel-
ke projecten kunnen rekenen op een subsidie om hun project uit te voeren
- Tot slot werken we mee aan de voorbereiding van een studiedag voor jeugdwerk in het kader
van het Roma Youth Action Plan.